

festival
NITS DE CLÀSSICA

**KIAN
SOLTANI
AARON
PILSAN**

FUNDACIÓ AUDITORI
PALAU DE CONGRESSOS
GIRONA

festival
NITS DE CLÀSSICA

GIRONA 2018 · 30 juny / 29 de juliol

FUNDACIÓ AUDITORI
PALAU DE CONGRESSOS
GIRONA

©2018 Karine Laval, "Heterotopia 65"

17/7

Claustre de la Catedral de Girona

KIAN SOLTANI VIOLONCEL **AARON PILSAN** PIANO

PROGRAMA

20.30 h

*Ens
preparem
per al
concert
a càrrec
de Xavier
Paset*

J.S. BACH:

*Sonata per a viola da gamba i piano núm. 1,
en Sol major, BWV 1027*

Adagio

Allegro ma non tanto

Andante

Allegro moderato

J. BRAHMS:

*Sonata per a violoncel i piano núm. 1,
en Mi bemoll major, op. 38*

Allegro non troppo

Allegretto quasi minuetto

Allegro

PAUSA

T. LARCHER:

Mumien per a violoncel i piano (2001)

R. VALI:

Persian folk songs

1. *Longing*

2. *In Memory of a Lost Beloved*

3. *The Girl from Shiraz*

4. *Love Drunk (mastom-mastom)*

5. *In the Style of an Armenian Folk Song*

6. *Imaginary Folk Song*

7. *Folk Song from Khorasan.*

A. PIAZZOLLA:

Le Grand Tango

A casa: entre dues tradicions

Xavier Paset Gelmà, crític musical del Diari de Girona.

A diferència de les sis suites BWV 1007-1012 per a violoncel sol que contempen una idea de programa unitari, les tres sonates per viola de gamba BWV 1027-1029 responen a una lògica molt diferent. D'entrada, la *Sonata en Sol Major per a viola de gamba i clavicèmbal BWV 1027* no és una obra original, sinó una transcripció de la *Sonata en Sol major per a dues flautes travesseres i baix continu BWV 1039*. L'idiomatisme violinístic se sobreposa amb una certa dificultat. La línia de la viola de gamba segueix una certa linealitat i el joc d'acords i arpegjis tan propis de l'instrument són absents. No obstant això, no la fa una obra fallida com es podria pensar; més encara si tenim en compte que la proposta per a violoncel podria considerar-se més allunyada encara de la realitat històrica d'aquesta pàgina. El que era la part de la primera flauta ara passa a la mà dreta del clavicèmbal, el baix passa a la mà esquerra del teclat i el que era la part destinada a la segona flauta ho és ara de la viola de gamba escrita una octava més baixa —violoncel en el concert d'avui—. La BWV 1027 adopta l'esquema formal de la sonata d'església dividida en quatre moviments que alternen temps lents amb ràpids (*Adagio*, *Allegro ma non tanto*, *Andante*, *Allegro moderato*). És interessant destacar que en les partitures autògrafes que ens han arribat, J. S. Bach (1685-1750) havia consignat "sonata per a clavecí i *viola da gamba*" i que posen en relleu el paper destacat de la part dedicada al teclat. La manca de documentació també ofereix problemes cronològics. Semblaria que la seva escriptura correspondria als anys 40 del segle XVIII però també s'ha apuntat que podrien haver estat escrites durant l'estada del mestre a Cöthen (1717-1723). Aquella havia estat una època molt brillant pel que fa a la producció de música de cambra i, a més, Bach tenia molt propera la figura d'un dels grans intèrprets de l'època de viola da gamba, Christian Ferdinand Abel, ambdós músics al servei de l'orquestra palatina del príncep Leopold que al seu torn sabem que era un amant de l'instrument i que el podia tocar amb solvència.

Johannes Brahms (1833-1897) va dedicar un part important de la seva producció artística a la música de cambra —25 obres, un Scherzo més un Trio pòstum de difícil atribució escrits entre 1854-1895—. Dins la música cambrística només va escriure dues sonates destinades al violoncel. La que escoltarem avui és la primera que va escriure. El 1862 acabaria d'escriure els dos primers moviments i el tercer el 1865. Va aconseguir un èxit immediat. El mestre hamburguès la va dedicar a un gran violoncel·lista contemporani, Josef Gänsbacher. Brahms va preveure un quart moviment, Adagio, que finalment no va incloure i que vint anys després aprofitarà, degudament revisat, per a la seva segona sonata per a violoncel. Brahms va saber recuperar els esquemes formals procedents de la tradició clàssica i els preceptes del sonatisme. S'ha dit que havia estat un músic conservador però a la llum de certs estudis podem observar tot el contrari. Si com hem dit havia estat un continuador de les formes musicals establertes, en el camp de la sonata, per exemple, sabrà introduir nous elements per rejuvenir-la amb la variació temàtica però sempre interrelacionant els temes amb una visió cíclica de l'estructura. El melodisme brahmsià és sovint molt líric però amb morfologies ben retallades i nítides. En el primer moviment, *Allegro non troppo*, segueix l'esquema de la forma sonata amb una particular doble presentació del primer tema dels tres que escoltarem. Segueix un *Allegretto* quasi *minuetto* amb dos temes i un trio central en fa sostingut menor cantabile de gran lirisme. El tercer moviment contrasta ostensiblement en relació amb els dos primers. Presenta tres temes i un desenvolupament fugat prou complex. S'ha comentat que el primer tema presentaria un parentiu amb el *Contrapunctus 13*, una fuga en forma de mirall per a dos teclats que pertany a l'Art de la Fuga de J. S. Bach.

En el seu primer disc juntament amb Aaron Pilsan per al gran segell discogràfic Deutsche Grammophon, Soltani ha volgut incloure un conjunt de peces del compositor iranià contemporani Reza Vali (1952), *Persian folk songs*. Encara que aquest conjunt de set peces s'han d'inscriure dins la tradició clàssica occidental, es podria considerar Vali com el Bartók de l'Iran perquè en elles rastreja i incorpora elements de la música tradicional persa. Elaborada i subtil, la tradició persa ofereix molts espais que Reza Vali ha utilitzat clarament en algunes d'aquestes obres, si bé n'inventa moltes altres. Són moltes les línies a les quals apunta l'iranià de Qazvin en aquest enfilall de peces amb clares al·lusions al Romanticisme musical, a les avantguardes històriques i a altres troballes molt interessants.

Le Grand Tango és una de les obres d'Astor Piazzolla més properes a la tradició musical clàssica. Format amb Alberto Ginastera i Nadia Boulanger (i Buenos Aires... com es diu en la biografia de M. S. Azzi i S. Collier) el gran renovador del tango mantindrà una relació tensa amb la tradició. El respecta i se sent atret per la seva complexitat però no abandonarà mai la dimensió del llenguatge popular del tango. Dedicada a un gran violoncel·lista, Mstislav Rostropóvich, que l'estrena tardanament l'any 1990 si bé l'obra data de 1982, *Le Grand Tango* és una obra mestra que segons Azzi i Collier "amb la seva intrincada juxtaposició, de ritmes puixants i de fragments melòdics punyents, és potser la música més emocionant que va escriure Piazzolla".

Descobrim un nou món en el nostre imaginari quan escoltem Kian Soltani: la seva profunda expressió i una presència carismàtica són els elements més captivadors d'aquest jove violoncel·lista austríac. Amb una llista llarga d'actuacions a les sales de concerts més importants del món, i amb només 25 anys, està considerat un dels intèrprets més apassionants de la seva generació.

Kian Soltani va debutar en l'àmbit internacional al Musikverein de Viena i a la Hohenems Schubertiade amb 19 anys, i a l'abril del 2013 va guanyar el Concurs Internacional Paulo Cello d'Hèlsinki, i va ser aclamat per la crítica i pel públic com un dels grans solistes de la nova generació de violoncel·listes. El desembre de 2017 Soltani va ser guardonat amb el prestigiós Credit Suisse Young Artist Award, que el farà actuar l'any 2018 al Festival de Lucerna juntament amb la Filharmònica de Viena.

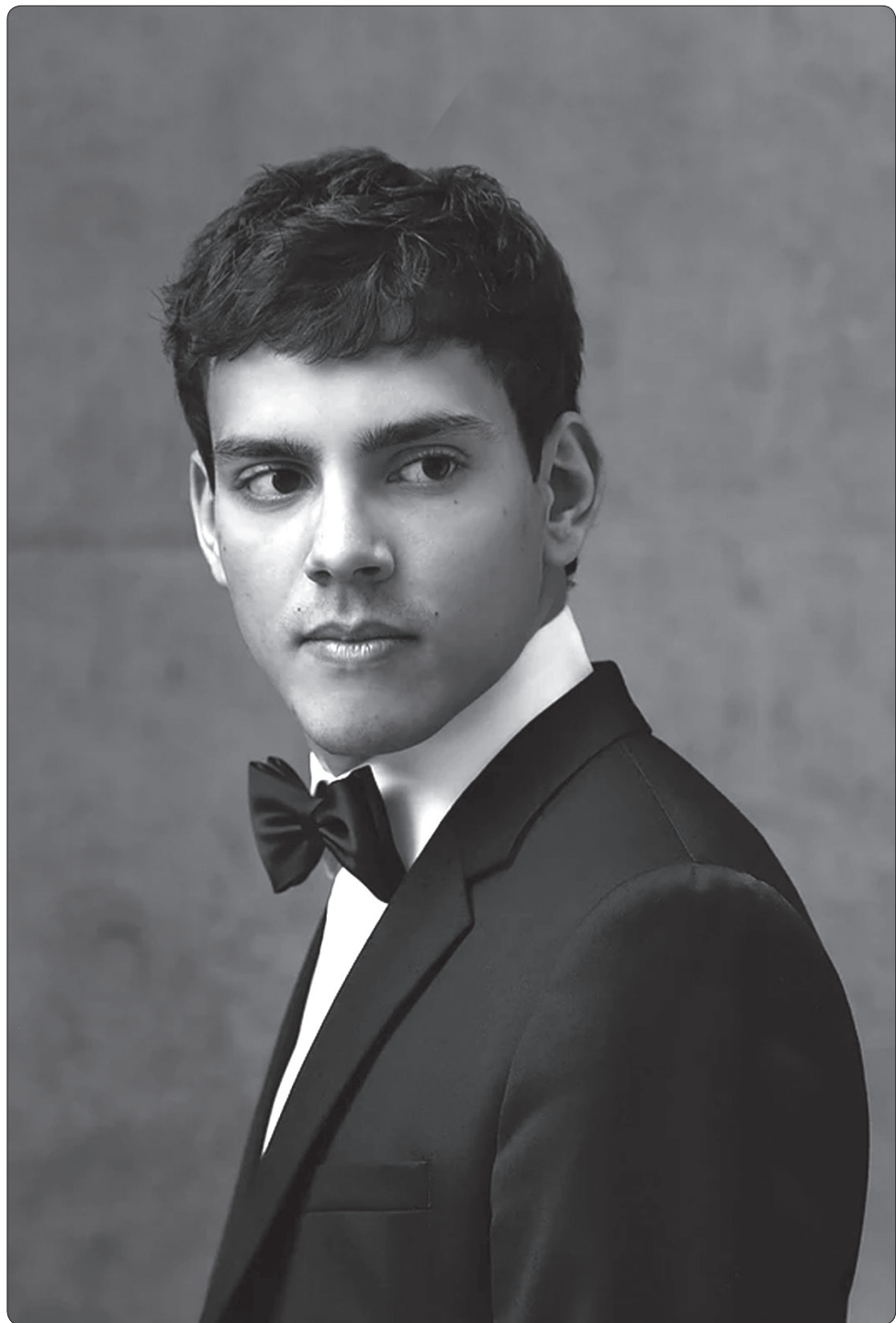
Durant l'estiu de 2015 va interpretar el *Triple concert* de Beethoven, amb la Divan Orchestra West-Eastern i Daniel Barenboim a Berlín, a Salzburg, als BBC Proms de Londres i al Teatro Colón de Buenos Aires. També ha

actuat de forma regular amb el trio fundat per Daniel Barenboim, que durant la temporada 17/18 ha interpretat la integral de tríos per a piano de Beethoven i d'altres obres contemporànies.

Les actuacions més destacades durant aquesta temporada inclouen concerts a Alte Oper de Frankfurt, Philharmonie de París, Royal Festival Hall de Londres, Kölner Philharmonie, Boulez Saal de Berlín, Prinzregententheater a Munic, Konserthus d'Oslo o la Hohenems Schubertiade, així com d'altres concerts a Salzburg, Verbier, Lucerne o Aix-en Provence.

El seu debut amb el segell Deutsche Grammophon al costat d'Aaron Pilsan, amb el treball titulat *Home*, que inclou obres per a violoncel i piano de Schubert, Schumann i Reza Vali, ha sortit editat el febrer d'aquest any.

Kian Soltani, nascut a Bregenz, Àustria, en el si d'una família de músics perses, va començar a tocar el violoncel als quatre anys, i als dotze ja rebia classes d'Ivan Monighetti a la Basel Music Academy. Actualment és membre de la prestigiosa Anne-Sophie Mutter Foundation.

El jove Aaron Pilsan està en l'àmbit internacional com una de les futures promeses del món pianístic. Va ser escollit Artista de l'any 2011 per la influent revista alemanya "Fono Forum" i posteriorment guardonat amb el Rising Star l'any 2014 per l'European Concert Hall Organization (ECHO).

És convidat habitual als principals festivals com ara el Menuhin Festival Gstaad, Schubertiade, Schwetzingen Festival, Bregenz Festival, Musikfest Bremen, Klavierfestival Ruhr, Mozartfest Würzburg, Mecklenburg-Vorpommern Festival o bé el Kissinger Sommer festival, per esmentar-ne només alguns. I rep invitacions per actuar a les sales de concert més prestigioses d'Europa: Concertgebouw d'Amsterdam, Palais des Beaux Arts de Brussel·les, Boulez Saal de Berlín, Vienna Konzerthaus, Philharmonie de París o la Luxemburg Philharmonie.

És un brillant intèrpret de música de cambra i regularment actua al costat d'altres artistes tan coneguts com Kian Soltani (com en el concert d'aquest vespre), la violinista Isabelle Faust, Sharon Kam, Szymanowski Quartet o el Quartetto di Cremona. Les seves interpretacions abracen

un ampli repertori: des de les obres clàssiques, passant pel repertori romàntic, fins a música contemporània, que encaixa perfectament amb el seu caràcter i sensibilitat. Col·labora de forma habitual amb compositors com Jörg Widman i Thomas Larcher, i recentment ha interpretat l'estrena mundial de les peces per a piano i violoncel del músic persa Reza Vali, a la Boulez Saal de Berlín.

El seu enregistrament amb obres de Schubert i Beethoven per al segell francès Naive ha estat aclamat per la premsa i la crítica internacional, i la revista Gramophone el descriu com "refrescant, gratificant... d'una notable agilitat i ple de puresa musical". El gener d'aquest any ha publicat amb Deutsche Grammophon l'enregistrament *Home* al costat de Kian Soltani.

Nascut l'any 1995 a Dornbirn, Àustria, Aaron Pilsan va començar a tocar el piano quan tenia cinc anys. Va estudiar amb Karl Heinz Kämmerling al Mozarteum de Salzburg i actualment és un artista tutelat per Lars Vogt. Aaron rep el suport de la Fundació Suïssa Orpheum.

Sabies que...?

Pere Andreu Jariod, divulgador musical

... Bach va compondre, a banda de les sonates, més música per a viola de gamba?

A més de les tres sonates per a viola d'arc (també podem anomenar així l'instrument en català) i clavecí obligat, Bach va escriure per a aquest instrument dues àries emblemàtiques, una a la *Passió segons Sant Mateu* i l'altra a la *Passió segons Sant Joan*. A més, trobem la viola de gamba també en les cantates números de catàleg 76, 106, 152, 198 i 205; i en el sisè dels *Concerts de Brandenburg*.

... existeixen gravacions de Johannes Brahms tocant el piano?

L'enregistrament es va fer el 2 de desembre de 1889, a Viena. El músic alemany va gravar dues peces en un cilindre Edison. D'una banda, una versió abreujada de la seva *Dansa Hongaresa núm. 1*; i també un extracte de la polca-masurca *Die Libelle* (La Libèl·lula), de Josef Strauss. Al començament d'aquest document històric, en el qual el so no és molt bo, es pot sentir fins i tot la veu del mateix Johannes Brahms. Es pot trobar a YouTube.

... Àstor Piazzolla va sortir en una pel·lícula de Carlos Gardel?

El gran cantant de tangos s'havia trasllat a Nova York, per filmar *El día que me quieras*. Piazzolla el va anar a conèixer, va tocar el bandoneó per a ell, i van interpretar plegats algunes peces. Tenia només tretze

anys. Es van fer molt amics i Piazzolla va acabar apareixent en una escena d'aquella pel·lícula. Temps després, Gardel li va demanar que l'acompanyés en alguna de les gires. Els seus pares li van prohibir i, al cap d'uns mesos, Gardel i els seus músics morien d'accident aeri.

... Kian Soltani va néixer el mateix any que moria Piazzolla?

El violoncel·lista iranià ho explica en vídeo penjat al web The Violin Channel. A la pregunta de si sabia què passava al món l'any que va néixer, respon: "l'única cosa que sé, una mica negativa, és que l'any 1992 va morir Àstor Piazzolla". En la mateixa entrevista esmenta els violoncel·listes Giovanni Sollima, Steven Isserlis i Yo Yo Ma, com els seus grans referents; mentre que a l'hora de triar els seus compositors favorits es decanta per Schubert i Schumann, autors que ha inclòs en el seu primer CD amb Deutsche Grammophon.

... l'Ensemble Shiraz és el grup amb el que Soltani toca música del seu país?

Aquest conjunt d'instruments tradicionals iranians està format per alguns membres de la seva família. És el cas del seu pare, Khorso Soltani, un virtuós del *ney* persa, una flauta feta de canya. A més del violoncel, Kian Soltani també interpreta música amb el *kamancheh*, un instrument de corda fregada molt antic, tradicional de la seva terra.

Recomanacions

Pere Andreu Jariod, divulgador musical

WEB DEL VIOLONCEL·LISTA

KIAN SOLTANI

kiansoltani.com

CANAL DE YOUTUBE

DE KIAN SOLTANI

bit.ly/2KofWo

The Violin Channel · Entrevista a Kian

Soltani

bit.ly/2n4ypyl

WEB DEL PIANISTA AARON PILSAN

aaronpilsan.com

WEB DEL COMPOSITOR REZA VALI

rezavali.com

Home

Obres de Schubert, Schumann i Vali

Kian Soltani (violoncel) · **Aaron Pilsan**

(piano)

CD DEUTSCHE GRAMMOPHON

(2018)

Home

Vídeo amb el tràiler i entrevistes sobre l'àlbum discogràfic

youtu.be/wpbGjvJdMZA

Reza Vali: The ancient call

Obres de Valli

Diverses orquestres, solistes (com **Kian Soltani**) i directors

CD ALBANY RECORDS (2016)

Beethoven · Schubert

Aaron Pilsan (piano)

CD NAÏVE CLASSIQUE (2014)

Astor Piazzolla. In Portrait

Documental, entrevistes i fragments d'actuacions de Piazzolla

Mike Dibb i **Tony Steveacre** (directors)

DVD OPUS ARTE (2004)

Propers concerts

Dissabte **21 de juliol**. 21 h. Auditori de Girona
Preu emocional

JOVE ORQUESTRA DE LES COMARQUES GIRONINES

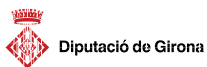

Diumenge **22 de juliol**. 20 h. Claustre de la Catedral
Preu: 15 €

STÉPHANE DEGOUT BARITON **ALAIN PLANÈS** PIANO

PATRONS

COL·LABORADORS PRINCIPALS

AMB EL SUPORT DE

MITJANS COL·LABORADORS

festival NITS DE CLÀSSICA

FUNDACIÓ AUDITORI
PALAU DE CONGRESSOS
GIRONA

Girona
Cultura

Més informació:

www.auditorigirona.org/nitsdeclassica

872 08 07 09

Segueix-nos a:

 @NitsdeClassica

 AuditoriGirona

 Auditori_gi

 AuditorideGirona

#CiutatdeFestivals

#Nits4G

NITS 4G

Sou instagramers, tuitaires, bloguers? Veniu a Nits de Clàssica i convertiu-vos en influencer del festival. Envieu un correu a info@auditorigirona.org i aconsegiu l'acreditació. Us reservem una zona especial per a vosaltres. Places limitades.